

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСНОХ У КРАЛЬОВИНИ СХС

Рок VI.

Нови Сад, петок 2. Августа 1929.

Ч. 27 (235)

Держава и земледілство.

Окрем обовязку стараць за правни порядок и чуваць права и имовину своїх граожданох, нешкайша модерна держава стара ще и за їх культурне и гарадовске подавиговане, бо кед народ буде здрати, просящени и економиско моции, буде и сама держава жодніша и богатша. Понайперше ідеа того старане за тим, да ще подавигне и упапредзи до машня продукция (фабрични виробки и земледілски плоди), а вец за тим, же би тоди продукти цо лепіше предаць у страних державох и так прицагнуць цо вскіє богатство до своєї жемі. Уж по тим, яки продукти поєдна держава найвешей ма и вивози до страних державох, вона ще за туто трану продукції найвешей и стара. Держава, котра ма розвиту индустрію (фабрики), буде ще найвешей стараць, же би єй фабрикати нашли на страни найповольнейшу цену, а земледілска держава за своєю жемски плоди (продукти).

Нераз амс чули и читали, же наша держава земледілска, аграрна, бо у неї 90% жителіства живе зас обробяни жемі, и главни продукти, котри ще з нашої держави вивозка, то земледілски продукти. Прето найважче старане державні власци треба да буде потпомагане и упапредоване земледілства. Зос свояма законами, зос порціюю и царинську політику треба держава власць да створи таки условия, же би земледілец зос цо желчим трохи доставал да вешей и цо менши плоди, котри ще на страни можу найповольнейше предаць.

У чим стой тово потпомагане и упапредоване земледілства, не мож описано и почитаць у сдней краткей статі. Спомінеме цо главнейше:

1. Стараць ще, да тоди цо обраби жем, ма тельо по-ля, же би успішио вадзел свою господарство. Треба цо потполісіше ожночтвониц принцип: жем пай будзе власносць того, хто ю обрабя. Кед ест вельо земледілцах през жеми, требуто уклоніц помоцу парцелациї вельких поседох и колонізациї (аграрна реформа). Окрем тога неплодни и подводни жеми потсплатиц и сушниц (мелиорация).

2. Старане держави ма исць за тим, же би земледілец зос цо меншим трохи доставал да вешей и цо вреднейши плоди. Зос гарадовским пропагандою (школо, курси, кіблікі) треба земледілца наводзенць, да ще у своєму господарству служои зос найновішима винаходами и способами, да роби зос машинами, да набавя найліпше нашене, статок и живину. Гу не досц лем поука и упувствия, але держава треба и материялю да у тим помага земледілца: да му дава дугорочны кредит (ложкічі), да оплебодан од царини господарски машини, фабрични гной, племеніте нашене и т. д. Держава треба особено да потпомага тоти організаціи, котри земледілци основую за тут циль.

3. Стараць ще, же би земледілец свойя продукти цо лепіше предаць. Царинска політика треба да буде така, же би земледілски продукти могли на страни конкурираць істим продуктом других земледілских державох. Цо ще тиче земледілских плодох за потреби домашній промисловості (лукрова цвікла, конопа), то держава власць муси браніц земледілца од фабричных картелох (удруженьях), же би тим продуктом не збивали цену так, да хасен ідеа лем фабрикантом-капіталістом.

Зос свою жаш тарифну политику держава ще стара, да ще земледілски продукти з найменшим трохком жижу прешожиц тамаль, дзе су потребни, дзе ще гледаю и трохи.

4. Зос порезними законами держава треба да меркує, же би у розличних порезах (порційах) земледілец не бул превельо оптерхованы, але же би порези були праведні и сднаки, так же бывекин приход бул баркей опорезованы, а менши менш, лебо зошицким вишлебодзені, кед в таки мали, же ледно вистарчи за живот. У случаю вельких елемен-

тарів непогодах (ляд, потоп, суха) треба земледілцах, котри так пострадали, не лем оплебоданц од порезу, але им пресц на помоц, же би прето не пречерпели одвише вельку утрату у своєму господарству.

Уж зос того цо ту спомінуте, видно яке широке вољо отворене державній власци у потломаганю и уна-предованю земледілства, а кельо замі держава, кед ще о тим ще стара, лебо и тому профіціене роби, може да бамбус и руда назад земледілство, а на тет способ руца и саму себе до пресасци.

И. Крайшар.

У нашим отечеству

Велька горучава на- стала у цалей жемі. На местох доходило до 40 гради цеплоти. У дасдних країх прес недостаток добрей води появельи ще хороти особено на статку.

Настрадали од комуністів. Познати комуніста Челан робел пропаганду комуністичких списох по Далмациї. Кріл ще под судном меном, же би го позлися ис влапела. Медзігім у Гружу при Дубровнику поліція го препозадала и влапела. Кед бул Челан у канцеларії нагло винял ренолвер и заштрепслі дох поліцайю та сецю. До тераз го ис могли влапиць. Министерія разти- сала награду од 30.000 дин. тому хто го влапи або по- ве дзе ще тут опасни комуніста находзи.

При аграрній реформі придає до нових ревізийах. Нешкайша влада ще стара, же би ще однія жем бакунела, и же би ще дала лем тим худобним земледілцом, котри ю наїсце потребую и обрабяю.

Нову фабрику автомобілів вибудує познати

американски багач Форд у варому Бару. На тисячи домашніх роботикох пайдзе на тут спосіб заробок, а автомобілизм ще розвис у вельких розмірох на Балкану.

Частя огень трафел ише у послідни часи у хотаре сомборських. Так при Байиоку згорело 300 крижи жита ведно зос мати-ну. Чюда винопуще 80.000 дин. У валале Ставинич згорело при тлачітби жито тром ізводом ведно зос машину а вец у самим Сомборе у єдиним дворе згорело жито у брадлох. Власителе думаю, же то дахто нароком мушел подпаліц.

Гарадовска вистава у Осеку. Слідуючого ме-яца отрима ще гарадовска вистава у Осеку, на котрій буду виставлені земледілски продукти а особено велька буде вистава дробизгу.

Українським новинам, котри пропагираю самостойносць українській держави, влада забранела приступ до нашої жемі. Так и. пр. Билетень хліборобских організацій, котри виходзи у Берліну.

Пейдзешат рочніца архієпископа у Загребу Дра Бауера прославена на торжествени способ од цалого хорватського народа, бо архієпископ Бауер цали свої жivot и маєток дав на добро и напредокамо свого народа. Преслави присутствовал посланик папи пущий преосв. Пелегринети и митропол. п. Францеши Дринкович и птицки кат. владике.

Хладнота у Словенії. По величай горучави, котра була у цалей жемі тих днів, у Словенії на-

раз барз захладло. То пришло од того, же на високих брегох у Альпах падал в недзелю шніг.

Слава Словакох. Наша браца Словаки отримали препілій недзелі велику свою народну славу, на котру пришли вели одніччи гости з Чеської. Зос народну славу була спомна и гаудовска вистава. Вистави були вшанування фелихмеля, венка красни статок и народна ручна робота зос птицких крайох нашої держави дас Словаки биваю.

Загубитель чловечства.

Необачливі, незауважено скажо часи. Всіх народів уж нестало з ліва жемі, а велі народила, но мало их, котри не научили юнці радосно, мирно, красни, котри своє природне розвинення пістазели до розвоїв. Велі не находи у внаслідок істотних пороків, котри були до ях, и тубя живот нових поколів. Медзі тима пороками, котри пайстривністю, яляя ще пакство.

У Русії народ по тоді рачуну по тим, що роби. Писи поштовуву: „А мыши будем, мы живи будем, кед химерц приде ми умерац будем?“

У нас, у Югославії, трохи ще на койки алкоголями напої рочно 7 мільярди динари.

Кед би людів ясшили, тогі 7 мільярди останц би ким у киши, а з кіма би не могло зробити барз вельс. Могли би ще збудгята потреби школи, болничи, драти, могли би ще обличи, накармити барз вельс, могли би ще живот народу зробити радосним, красним.

Але сіракота, діла не состоїше у потрошені 7 мільярди и того времена, котре не потрапи при піку алкоголя, бо не

в времі здорового членка представляє крієносць, післяк, але нещо зло не состої у тим, котро, що ще находили в алкоголь, нігда не приєз щасеччо чловеку, нігда не дає здоровіс, нігда не дає істинної, праведності радосні, вже бул, сест я буде за, котри отримують це, а разруннув душу иша у важким степену як це.

Нашедки алкоголу су звичайно хороти катара чреза, мальореліси, періодично піснікох, сосудах, самим оброснуте шердо, я т. д. а 90 процентів живот окончи у заведених за шалених. Не треба припомінац, як живот прознада жена и діти чловека шкоди, бо о тия ще може прешведчити юнці дзені. Дзені пінгви ще су хори, малореліси, періодично и ту не півтердає старо винти наїх, котрих отца покарані буде и на дренох.

Тота малка радост, за котру пінгвініца дума, же ю дослідце з напоїм, однікож драго пінгвіна. Крем того алкоголь забирає хідце, рисудованік, забива у пім и у Іога потемкох.

Як видимо, алкоголями напої не таки новини як ще пак-

видза. Нет, напрощив, якни су страшно опаски, унітожую чловека членко и духотно.

Алкоголія напої су яз (огрова) и то барз лукані.

На кожді способ треба ще чловеку бара чуван, да у ужині алкоголями напоїх по приїхані, да ще не научи юнці, бо іншак чловек претрадне.

Сест уж и таки страни, дас приїхані употреблення алкоголями напої постала всеопіца. У таких странах пропрівії уживання алкоголями напої обевели общу борбу. Америка например уж заведла у своих державах так підліни „Сухи режим“, Там за законом строго забрано предавати куповац алкоголія напої.

И у нас би ще дало обівіц борбу проши уживання алкоголя, бо вон ще уж и у нас трохи какци дзені постоянно и у величай мери. При таким постороннем уживані алкоголія напої може ще зроби до так цімашного ефекту, котрі землечілец, котри у зною дії спойного зарабя хлоб, престане то всі. Пінгвіни мало від, бо воні не маю аппетат. Вони хлеб часто подношують су устом, але ту посю, по сіда го, але ясно пахан. Вони не піддають отримование своєго живота зос насущним хлебом але зос напоїм. И воні то пию юнці даснь, и відас рако, и позво вечар.

Ето, чом юнці чловек злужони ще чуван од пінгвіна, чом злужеп юнці у напої вло а не добрі, чом мумки знац, ще напої може бути причини пінгвінім чокким коротом и запікому другому пінгвіну.

Ето, чом треба зроби до заключення, кед ми ще будзем пінц и забавляц ще, теди сигурно ми не будаеме друго юнці, на сигурно ми скорей дойдземе до грому, котри пінгвіні не юнці.

Ето, заго на юнці забади, слацьби и собіважнох віше треба сноміц, ще пінгвіні алкоголія напої цалком по юнці, або зом барз у уміренім количеству, же ще не треба пінгвін, трацці сонячне, не треба прешвіца розум.

Гайде, тет од нас ненавист, звада. Най јако мир, любов и целебода. Але бажа ти юнці на их пакося Газдиня прес обілак вибути косц. Его приятелі бежа, за косц ще пінгвін, любов, целебода и по пінгвін. Полкан и Барбос ще гржали таргали, як лем их людів в поду не по лягли. Після полки стакам і приятельством. В дупки вони еднаки всі (пінгвін), Руне и косц, постану пей,

Жаба и Юпитер*

Жаба, ктора віше жида у блату, у доліні под елпу високу гору, раз на початку яри, кеди юнці жем вінадзи вланчна, по долінках стала вода, надумала, да премені свой дотерапіче биване. Так и зробела. Захабела ровніну, долінну, блато и преселсла ще горе на високу гору, и то баж на

Кед ми ще юнці весело прес пінгвінів, кед ще юнці юнці, рацісно, мудро, учме ще, од паких жеюх. Вони прес напої розга, карма, воспитаю своє дзеци, а дзеци воспитаю гражданах, а на пінгвініх; юнці мудро провадза своє членке гаудовство, що дошнечуз и стара народна црквица: „Хеска стой на жемі, а зеци на жемі“.

Стого видиме, же може ще жиц прес алкоголя, може ще юнці трезвею, як треба від юнців и дзецих. И кед тому посторонне, будзем юнці радосно у миру и любови, по християнски; не будзесе себе пінгвінів язіків алкоголія, котрі наш пінгвінів непріятелі.

Шицка пінгвін ще тиче здробих людзех. А ѹа ѹа тиче хори, то гац алкоголя есть спирт, пінк зон, у дахтарах хоротах вільно хаснік лік и юнцікі га дехтаре у дахтарах пресисю.

Алкогол ік лік хаснік на приклад, кед чловек ма отровну рану (код гац укуши либо кед ще здробим начистым пореже). Шицки докторе прейпісую теди да хори пінгвін алкоголію. При положніци, кед ще трафі арапалені и достаня юнці гору чорні, теди исто велью помага, кед жена пінгвін алкоголія и то інч у яким пінгвінікі. Тоти алкоголія напоїки треба пінгвін менш, и гац біжана, котра пінгвін пінгвін алкоголію пінгвіні у той хороти барз велью алкоголію, инак ще не більш. Во алкоголію свою силу обраци лем на отров, що у креви, унітожжи га и так очисци креви и хора останя тгізбна.

З того яко слідує, же алкоголя може велью хаснік ік лік.

Алкогол велью хаснік тюк, кед чловеком у хороти, на пр. запалено плюсюх, шеро ще слабіше біль, и то помага не лем старичіма але и дзецим да можу лягтейши дихап. Теди мож даці юнці алкоголію не лем у фіорми вина либо винного напінку, але сам юнці алкоголію помінні а воду так, же на еден грам алкоголію дала ще 10 до 20 грамми

сами верх. Ту у хладку пінгвіні долінку з воду, оконо віні желена трава, красне квіце, що ще юнці барз — а барз полачело и за агодне место видасла.

Ето ту я благословені краї, Ту в радосці, щесце, прекрасни рай. Ту я будзем своїй дом створиц. Ту я будзем щещіво юнці.

Так себі роздумовала вадовольна жаба. Аля велька радосц і настало длуго. Ето прінціла цеялота и настало сухо.

„О боже!“ модлі ще жаба у долінки: „Змілуйце ще надамну, не дайце мене од смяду загінці. Пошліце дінджжу, залейце, затонце ровніни а хоч и юнцікі гори. Лем да міс будзе тгіз. Да у мої долінки віше будзе вода. Так жаба ще жаловала, жадила, док Юпитерові цалком надонзла. И вон я гніком гвари єй: — Ты глупе створене, ща да я ще тебе задоволіц, Мне бя требаю юнцікіх люднох стаманіц, потоміц;

ФЕЛЬТОН

Зес басів Крінчев.

Приятельство псох.

Два пси, Полкан и Барбос лежали при кухні под облаком на слунку, гац баж згодніше було бы им чувац обисце вонка при каліури.

Були сити, и як віжливи пси, в дзені не брехали на людзох. Були червени, и почали розсуждац койочим, а так и о своей пшій службі.

Гвари Полкан: Цо може буц приятніше од того, кед приятель с приятельським шерцо и шерцо, кед у юнцікіх взаимно еден другому помагаю, стараю ще еден другого с чим-тим поцешці, позабавляц.

Ето, напріклад, кед би ми двоме месцы собу заведли таке приятельство, що би нам бул живот приятни,

аї би эмо не осетели, як би нам време фришко ле-цело. То вец би було краине!

Барбос му отловед: Давно то и ми болі самого, же ми пси у юнцім дворе, а не прейдзас еден дзені, да ще не повадзиме, не подреме. А прео? Ша — хвала гаадоти — нігда зме ще гладин, не смядин, аві нам ще цесно. Окрэм того за приятельским живот видаме добри приклад у людзох.

Полкан: Гайде! заведзме тот приятельски приклад и ми месцы собу. „Ето дай лабу“ — „Ту маш“ гвари Барбос.

Нови приятеле починю ще обляпяц, бочкац „Слатки, стряберія, алати мой.“ Зрадосци не знаю, з якими словами да ще умиляю.

* Юпитер, поганіків біт.

води и то не даа хорому раз або дніара на днень як уж дніар преніше.

У таких ческих и других хоротох дава ше алкохол ик як, не лем теди, кед хорому найгорше кед шерцо зошвицким ослабне, але и по хороти, кед чловек бара вимучення. А так исто дава ше алкохол, кед чловек бара вимучення ик як ческій роботи на пр. катонатом по другим маринінню, и то мож даваць алкохол лебо як напиток: вино, мадейра, храс, малата, кофія, рум, шампані, лебо прости алкохол з воду, чо не дана особено катонатам.

З того жижу чытателю увидзіць же и вельмі хоротох и то у найчешкіх моментах хорому

алкохол не лем же не чходи, але хадніе як лік.

Розуміш, же ест вельмі хороти, дзе алкохол не лем же не помаша, але ище баро чходи (на пр. запалене язва, печанік), але то уж докторова ствар, котрому хорому ма алкохол преписаць, а потрому забраниць.

А цо не тиче здравых людзей, эже за тих алкохол отров, котры труе не лем цело, але ше барэй думу. Зато ше алкохолу треба чуваць, не пак га пік, либо кед уж не пік, у баре ограниченні меры. Наместо але хоролікіх напітках медицина пропірутут чай як наілепші напіткі за очуванне здравля.

Др. А. Паливайко.

нього Полігороду, настаял агенція и цала организація згорела.

Хвалія лем свой. Англійскі катол. новінки ше поносую, же найважкіи новінки у Англіі нігда віч не сцу писаць о катол. церкви, гоч у Англіі ест цонац З художнім католікох крем Ерланді, а 15.000. Англійцах кожного року поиступіти до кат. Церкви. Напрочив и наіменыше явленіе при іншых вірох, особено при лутеранах описану и велично на далеку и широку.

За новинарах основала висока школа у французким паронту Ліл. Слухателе тай школы праз вакаціі муша писац до вельміх світскіх новінок у Французкій и Бельгії.

Мексико будзе церкви. По вістках, котры приходзя з Мексики, плада одредаела суму 460.000 доллары на оправене церквях, котры юнда присвоила себе

а тэрэз их мушела прыдана на богослужбені.

Жидовски конгрес отримаў ше того мешача у Відні (Бейч). На ім было присутство 10.000 делегатаў зас піцкіх странах света. Исто такі конгрес отримаў жидові-жіды у Хамбургу и заложіли медаі народну свою организацію.

Турска будзе свой престолни вароні Ангору па тог способ, же пожичела 200.000 турскіх фунтаў у злату и дала вербовы план племецкому елджилеру Янсевічу. Шыдкі хвіні у Ангорі буду на З конгресаціі и без широких уліцах. Падуми Янсена то за Азію пайдзравіш спосіб будовання.

Віход Папы з Ватикану. По 59 роках перші раз папа римскі вишил зас Ватикану. Було то торжество у присутстві 100.000 народа. Папа вошел сам Боже цело. Тот віход ест знак шлебоди кат. Церкви и вірюсповідання.

Русия и Кіна.

Манджурия, „жем бара населена“, постава мало по мало тло на котрим ше отримую, а може буць ище буде отримаваць войни памежанів вельміх силох на востоку Русіі и Кіні. За тэрэз не іце не так избільно заключаці и може ше наздаваць же ше посередине Іем вельміх силох півдескіх прыдаць до мирнага разрэшнію тога спору як то було и скорей. Но не піклуюцца, же раз прыдае до обрахунку и же би руска пласць на востоку була угрожана. Же би могла стражці кажды уплыв у Манджуриі, як то го стражца у Персіі и Афганістану, и як од исій одоровіні жемі вівойоваші на Балтійскім морю и вароши Каре и Ардаган на Каспію. И чешко ше вароці Русіі Восточно-кінескія жемезаніца, котру заважають Кінезін жем котру маца. И мільярди видати за работу колонізаціі и ушорівання манджукурских варошох стражці.

Русия ше боі наявіць и почаць войну. Но лес преческісці же муша далеко війнаці, но и пре отримаваць домашній мир. И гоч не ії почым не дало наслудніц же руски параст, „мужкі“ незадовольны, шак не може повесці, же би ше не давігнул прыди большівіцкай влады. Треба повесці, же Русия политичес-

ки осамлена и як така би не була од других помагана, па будзе розумліво, же ше ѿдагае з войну и же у самой Москві постаяні дна струї за и прычины войни. Даремна вец добре ушорена войска.

Кіна попри свой восьній слабосці — сій войска не дисцилінована, плаціна — ма лепши вінітарунок па успіхах. Була би у першім шоре помагана од „білых Русох“, емігрантох; а вец бы ше на ей бок легко постасці и Япон, котры ма цілі на Манджурию и Сібир, да виселюсіць своіх людзей.

Цали спор настал прэто, же Кінезі завяла Восточно-кінескую железницу, вігнали совітскіе чиновніштво, направіли претрес у совітскім консулату у Гарбіну. Кінезітэ зробіли, як гвардія, же большівіцкіе чиновніштво ширело комунізм, и же ше в тай стрanni трафяли претензіі кінескага чиновніштва. И кед на вопрос совіткох ве сцела Кіна поспішиць прышло до таргана, піцкіх дипломатских авязох. На граніціх Манджуриі водаа ше тэрэз жесты войни прэз озбільного каркітеру. Инак шаціска явносць застарала и натры да прыдае до миру.

Сібирска железница зрабена од царскай влады, да ше очуваю рускі интересы на востоку. Длугікіе 8.396 км. од Петрограду до Влади-

Широм света

Умарлы од жажды. У крайох Калифорніі пануе страшне вельмі спекотна, од котрой уж 15 особи умарлы. При вітале Блайт умарла сдна мац зос 5 дзецьми од жажды, бо ніякім способом не могли ше достац воді.

Краль спаситель живота. Норвежскі краль Олаф зос свою жену прынітратл ше на морю зос свой віли и видзел як ше двоме легінне боря зос табами на их чамцу. Краль и його жена шедлі на свой моторовы чамец, досцігли легінью, руцели им дротованьці и вицагли их живіх и здравых вонка.

Буна у Русії. Бувши царски офиціре, котры ше находзя у вігнанству поза Русію, врацеля ше потайно назад и започали органівонац буну медаі народом. Вони прыніведчени, же

терэз найлепши час аруціц большівікох віласці. Але большівіки их преноанали и обешели. Медаітам сам народ не давіга прыди большівіком и сигурно сест, кед би прышло до пойни медзи Кіну и Русії, як би ше у Русії давігла заці революція.

Велька поплава у давдних крайох малей Азіі війцела пецей ваніли и так вельмі фамеліі остали без крова.

Диктатор до шмерци. Мадярски предсідатель Бетлен віявел, же Хорти остане диктатором (управителем) Мадярскай до своеі шмерци, бо Мадярска ишце себе не выбрала кандидата на свой престон.

Згорели безбожники. На ёдним особовім візу (железніцы), на котрим ше вожкела ёдна організація безбожнікох до Ніж-

А зацо би требаю людох та-
маніц, топіц, Кед ти можеш и там долу у
блату шедзін.

Вельмі есть людох на
швеце, котры окрем себе не
принізнаю ючий право,
ючий захтеви, жадані.

На брита им, гоч шицко пра-
пада, горі, Лем да ше с тым як волі задо-
волі.

Врана и лішак.

Враны складзішкі Бог по-
слал грудку сира, и вона ше з нім горе на древо
сірила. Уж ше баж зос
шицкім зготавела за сі-
віні лем ше іще цопіка
задумала и сир у пісках
тримала. Але на буду, не-
щесце, баж теди там близ-
ско лішака бежала. Пах фі-
наго сира ей до носа нде-
рел, вона станула, распа-
трела и враны у пісках сир
осетела.

Дораз ціхонько ше при-

загла под древо, врану лакомлю патрела, с хвостом круцела, верцела и вец ше озвала: —
Голубино, красавице. Оглянь-
ше ту, Да ше начудуом на твою кра-
соту; Его шия, очи, то су дацо ріткі,
О такіх ше чуб лем у прыят-
відкі. А які тані піра, які красні носік,
Які ма будзікі и твой мізі
гласік. Зашпінай, як ганьбіце, ти жіла
шестрічка. Можеш ты буц у нас, ішце и
кралічка. Велька слава враны даскане зо-
парла, И вона да шініза, пісакі отво-
рела; Доп! лішка скочела, сир хвастела,
И на врану венець нігда по па-
трела. Гоч людох уж знат, же облест
спасна, Же облестія чюдзекі праудні
сатана; О тым уж писали, прымеря сто
А облест віше найдас, в церкву
свой місто.

востоку. Пре ю пришло до сукобу медаи Русами и Японцами. Но Рускай революциј 1917. року була управа у руских рукох. Веџ ю вжали Енглеска и Француска па Кина. У Мугдену пот-

писани 1924. року уговор по котрим па тей же земљи у Манџуриј поставане мишице чиновништво. Кинеска влада дајем преступила тоз уговор, кед завжала жељену.

С.

Зос наших валадож

Руски Крестур.

Дня 28. VII. в 6-у недељу па Сош. и св. Отцах одиветковали зме у нашој церкви 50 роштицу свијенства Високопреосвјац. Кир Антониј Бауера, архиепископа и Митрополити Загребскога. Св. Службу Б. служил о. Яким Сегеди, котри баж тераз пришол зос вичног парошу Риму, дзе кончи висине богословски науки, на ферију гу свом родитељом и родзини. Народу о 50 роштици потолковал домашиј.

о. капелан и поводал вирих, па шицки благодариме Господу Богу и модиме, да Господь Бог очува у здрављу Преосвјац. Митрополиту у работи за св. католіцку Церкву на многая літа.

К.

Подзековане.

П. учитель Фирис в Петровицех подаровал нашим широтом 100 Дин. на чим му Управа Широтицу сердечно даскуј.

Вшеліячина.

Цукер зос квеца. Знајосц позна уж 50 файти цукуру, котри ће достава зос койких росгених. Цукер принесли гу нам зос Азиј у XIV. столітију. Теди једна кила цукру коштала кельо и викармена швания або кельо једен роботник могол заробиц през 10 дн. Тераз зос цукер фабрикуј зос цукровеј цркви ало зинаши уж и способ вирабња цукру зос квеца. Тот цукер бара в сладки и хаснуе ће у лікарству.

Стриберка штка. Професор Лакапски винашол, же стриберни дрот або штка ма тово свойство, же уничтожује бацли. Јого винахад будзе мац пелики пашаджи у медицини, бо на тог способа возможно будзе пречицац воду у котрим фримско настано бацли, кед лемакус постој.

Як чувац нашене. Познато, же ће при шацу муши вельо веџеј викац зарна як до вийдае зос жеми. Вельо зарна препадиц скорей як вийдае бо го уничтожа мали животини. Спробовало пие па вшеліцки способ стануј тоју на драгу, але шицки средстvia забивали и зародок у самим нашеню. У найновши часи започтало ће хасновац каломел. А то не указало як бара добре, бо кед ће зарпо помиша з каломелом вельо менеј треба нашену и здравше зарно выходи, а животини загиня.

Зубаре у Кини ище и тераз вицагую пальцами зуби својим пациентом. Прето кажди кто се буц у Кини зубар мушки иже од малютка вежбац своје пальци. Так муши вицагопац гвоздики зос дески а найперше јоль-

чи зос жеми. Того, кому вицагую зуби, найперше овију, же би то не болело. И чудо је, же вељ богати Кинези путую аж до Европи, же би вицагнуц и поправиц своје зуби.

Збера блодици. Ђед професор у Минхену преучије особним способом живот инсектох а медаи вима найбаржей живот блодицих. Вон изаберал до тераз

40.000 инсектих блодицих и написал о њима књижку, у котрим твари, же до тераје познато 20.000 файти. Найменьши јакија на брегах Хималаја, а найвећи на островима Филипинох, дугоги су 12 центиметри. Вон пренашол и сдују до тераз не познату файту, котра бара куса и превал је Лиза, у чесијеј својеј животи.

Шветочни Отпочивок

Недеља 6.

по Семестру св. духа.

„Дерзай чадо, отпуштајући ти гриси твој.“

У својеј безконечнай любови ту гришнику вода Исус раслабленога јилами „чадом“ Остатије размије толковали, же Господь зос гришниками так поступа як з чадама т. б. як добри оцен зог недобрима љасцими. Проматраймо наших прародитеља у рако.

Прародитеље нашој зробеји у рају пред Богом вельки и чешки грих. Вони обдарованы из души и целу зос надприродну ласку сознали добре заповид божку и анали, же их ческа кара за преступ, па ишак послухали диявола и порушали закаване дрено. Дораз вони увидели велькосц гриха, и злекли ће над тим цо поробели. Почали ше криј од Бога, ик мали дведеј од родића, кед дајо зле поробја. Зазлужели кару и исказали яка будај. Вони ће трешу скрити, и ческају својога силнога Пана, цо з њима поробија! А Господь пансце зиходи гу њим до раја, да их у својеј справедљивости покаре. Но, Јого приход ће у страху и трепету, не у гніву и яросци; ало ик да их несце злекнуц и превлачиј; приходија вици, мирно, благо. По чловечим вијењима Бог их појал гу себје: „Адаме, дзе

ши!“, теди кед ходас „по рају по полуђи“. Вон их не осудил одразу, ало их питај: „Что сие сопствила еси?“, як да сец, да ће обратија кельо годни. Но вони ће признаја виноватима. Учили! А Господ каре без гніву. Каре у любови. Грих мушки буц покарани, бо так захтева божка правда, но притим дораз обеџује помилование. Придеје жена, цо затре главу гадови. Родан ће нам Спаситељ, котри нам заштитија страдаји рај. А јаки то красни спаситељ! Кед то шицко добре ројдумаме, мушиме зос Давидом признајац: „яко верху небес милост твој“. Гу такому милосердију Богу мушки кажда душа прибиговац у својих нуждох.

Други чин безконечнога милосердја божкога је потоп. Сто двајаја роки дал Г. Бог людном времену за покаяње. Сто роки правел Ној кораб и волаја людима па покуту, и кед шицко було даремно, ако теди пущел Бог воду, но по тим дорав обеџал, же веџеј не будзе карац людима з потопом. Дальши приклад безконечнога милосердја божкога је Содома и Гомора. На молбу Авраама пристал Бог, же кед ће найду у храму 10 праједија, теди помилује нарој. Воистину верху небес милост Твоя.

о. Мих. Мудри.

Нашо претплатници

Обновели претплату следујући и. и.:

Паја. Апфи, Стари Вербас	на 1929. р. 100 Дин.
Нада. Лукач 715, Р. К.	50 "
Ерделј. Јако, професор, Сремска Митровица	100 "
Акшамович. Автуш, Влада, Ђаково	50 "

ТАРИОВИНА

Жито	Дин. 220—222—	Овес	Дин. 180—190—
Кукурица	" 205—210—	Мука 0	317—320—
Раж	" 180—190—	Мука 2	295—300—
Ярец	" 160—165—	Мука 5	275—280—
Пасуља	" 1000—1400—	Мука 6	260—270—